

ЧАСТИНА

I

У той самий час, як Анніка тяглася по свій меч у схованці під ліжком, Леннокс витирав кров зі свого.

І оглядав схил пагорба, переводячи подих. Ще три душі на додачу до ліку, який він давно припинив вести. Після всіх життів, обірваних вістрям його меча, ніхто в Дарейнській армії не зможе похитнути його авторитет. Анніка ж, зі свого боку, проливала кров лише раз. І це була чиста випадковість. Та все одно, її авторитет теж мало хто міг похитнути.

Важлива різниця була в тому, що ті, хто міг, неодмінно це робили.

Анніка обережно встала — ноги досі поболювали. Стала повторювати кроки, доки не змогла рухатися так само граційно, як і завжди, і коли увійшла її служниця, обидві погодилися, що в неї прийнятна хода. Вона сіла біля свого трельяжа, дивлячись на край ліжка, що відбивався у дзеркалі. Доведеться її захищеному під ліжком мечу зачекати день-два. Але Анніка була в захваті від можливості порушити одне з небагатьох правил, які ще могла порушити.

Леннокс тим часом сховав свій меч у піхви й рушив тихим схилом униз. Каван буде задоволений його доповіддю.

Бажаючи убезпечити своє становище як тільки можна, він намагався ніколи не давати Кавану причин для невдоволення. Коли ця війна скінчиться — якщо взагалі почнеться, — ціле королівство буде підкорено, і він, Леннокс, триматиме його під п'ятою.

Обидва, Анніка і Леннокс, зосередилися на прийдешньому дні, не знаючи про існування одне одного та не підозрюючи, як кожен із них змінить хід життя іншого.

Або як уже змінив.

ЛЕННОКС

Я повернувся до замку, намагаючись вирішити, де зупинитися спочатку: в моєму помешканні чи в їдальні. Глянув на свій мундир і чоботи, витираючи щоку. На тильному боці долоні лишилися сліди бруду, поту й крові, і видно було, що сорочка на мені заляпана усім цим.

Що ж, піду до їдальні. Нехай усі бачать.

Я попрямував до східного входу — найменш доглянутої частини замку Восіно. Правду кажучи, решта була не набагато кращою.

Замок Восіно дістався нам із чужих рук, щоб не сказати гірше, покинутий якимось забутим королівством і оголошений нашим домом. На його утримання йшло якнайменше зусиль. Зрештою, він мав бути лише тимчасовим прихистком.

Увійшовши, я побачив Кавана, який сидів за головним столом.

Як завжди, моя мати була поряд.

Ніхто ніколи не сідав з ними. Навіть мене ніколи не вшановували запрошенням.

Решта армії сиділа як заманеться, і її неофіційні ранги вільно перемішувалися між собою.

Я привернув увагу, тільки-но увійшов, холоднокровно крокуючи центральним проходом і тримаючи зап'ясток на руків'ї меча. Розмови стихли до шепоту. Люди вивертали шиї, щоб бачити краще.

Моя мати помітила мене першою, і її пудрово-блакитні очі окинули мене злим поглядом. Коли люди вступали до наших лав, розкішні шати змінювали на певну форму, і більшості з нас лишалося дуже мало особистих речей. Мати користалася перевагою становища: щодня виходила до їди в сукнях, які колись носили інші мешканки замку — єдина жінка у Восіно, яка могла дозволити собі такий привілей.

Обличчя Кавана, праворуч від неї, прикривав кубок, з якого він пив. Він гримнув ним по столу й витер жорстку бороду тильним боком вже брудного рукава. Важко зітхнувши, зупинив погляд на мені.

— Що це? — спитав він, вказуючи на мій закривавлений одяг.

— Вранці було три спроби дезертирства, — повідомив я йому. — Краще відправити візки по тіла, доки їх не почали жерти вовки.

— Це все? — спитав Каван.

Це все?

Ні, не все. Це останній вчинок у низці діянь в ім'я нашого народу, в ім'я Кавана і щоб довести власну спроможність. І ось я стою, мовчазний і весь у крові, чекаючи, коли він нарешті — *нарешті* — визнає мене.

Я відстоював свою позицію, вимагаючи, щоб він це помітив.

— Я вважаю цілком значним самотужки побороти в темряві ночі трьох молодих, добре навчених рекрутів. Зберегти

в секреті як наше розташування, так і наші наміри й вийти із цієї бійки без жодної подряпини. Але я можу помилятися.

— І вже вкотре, — буркнув він. — Трісто, накажи своєму синові заспокоїтись.

Я метнув погляд на матір, але вона змовчала. Я знав, що він цькує мене — це була одна з його улюблених розваг. І все ж був дуже близький до того, щоб зірватися. Врятувала мене метушня в коридорі.

— Пропустіть! Пропустіть! — волав хлопець, вбігаючи до зали.

Такий галас міг означати лише одне: останній Похід завершено, й наші війська повернулися.

Обернувшись, я спостерігав, як Олдрік із залишками своїх людей входить до їдальні — кожен тягнув за собою по дві корови.

Каван тихо засміявся, і я відступив убік. Мить моєї слави було затьмарено.

Олдрік мав у собі все, чого шукав Каван. Широкі плечі та гнучку волю. Його сплутане темно-руде волосся впало на чоло, коли він прихилив коліно там, де щойно стояв я. Позаду були двоє солдатів, спеціально відібраних ним у його Похід. Вони були вкриті рудою багнюкою, а один був без сорочки.

Я схрестив руки на грудях, споглядаючи цю сцену. Шість корів у їдальні.

Можна було лишити їх надворі, але Олдрік чудово знав, що це найбільше та найкраще завоювання, здобуте у таких вилазках.

А найгірше? Тіло в мішку.

— Могутній Каване. Я привів пів дюжини голів худоби для дарейнської армії. Приношу вам у дар мою здобич, сподіваючися, що вона доводить мою вірність та цінність, — сказав Олдрік, низько схиляючи голову.

Кілька людей аплодували, вдячні за харчі. Наче цього вистачить, щоб прогудувати хоча б небагатьох із нас.

Каван встав і підійшов оглянути корів. А коли закінчив, то поплескав Олдріка по плечу й обернувся до юрби.

— Що скажете? Задоволені таким підношенням?

— Так! — загорлали всі. Ну, майже всі.

Каван розсміявся гортанним сміхом.

— Погоджуюся. Встань, Олдріку. Ти добре послужив своєму народові.

Залунали оплески, і навколо Олдріка та його людей зібрався натовп. Я скористався нагодою вислизнути. І міг лише головою похитати, гадаючи, в кого він украв тих корів. Я вже подумки ладен був насварити його за таку самовдоволеність, аж тут глянув на свою сорочку, нагадав собі, хто я, і викинув це з голови.

То було лише завдання. І зараз моє завдання було виконане, і я збирався перепочити трохи. Ну, якщо єдина в замку жіноча істота, яка мені небайдужа, дозволить.

Я відчинив двері, і одразу загавкала Пушинка.

Я засміявся.

— Знаю. Знаю.

Підійшов до свого неохайно застеленого ліжка і скуйовдив хутро на її голові.

Я знайшов Пушинку, коли вона була ще дитинчам. Вона була поранена, і здавалося, що згряя її покинула. Якщо хтось і здатен був зрозуміти її, то це я. Сірі лисиці — зазвичай нічні істоти (що я затямив на гіркому досвіді), та коли я приходив, вона завжди оживлялася.

Відкинувшись на спину на ліжку, вона підставила мені свій живіт. Я почухав її, а тоді заходився пересувати дошки з-під вікна.

— Вибач, — сказав я їй. — Просто не хотів, щоб ти бачила мене з мечем. Не так. А зараз можеш тікати, якщо хочеш.

Вона залишилася на ліжку, доки я роздивлявся себе в маленьке бите дзеркало на столі. Було гірше, ніж гадав. Бруд розмазався по чолу, щока заляпалася кров'ю. Я глибоко вдихнув і вмочив рушника в таз із водою, змиваючи все, що накоїв.

Пушинка походжала на ліжку взад-вперед, і я міг присягтися, що вона дивиться на мене стривоженим оком. Сірі лисиці — з родини псових. Вона мала вовче чуття, і я не сумнівався, що зараз вона чує запахи всього, що є на мені. Відчував, ніби вона точно знає, що я за людина і що тільки-но скоїв. Але вона була вільна приходити і йти, та завжди поверталася, тож сподівався, що вона не зацаїла на мене зла.

Втім, це було не важливо. Я сам був злий на себе.

АННІКА

— **О**сь, міледі, — сказала Ноємі, підколюючи поділ моєї сукні до корсажа.
— На цьому все. Вона закусила губу, ніби обмірковуючи щось.

Я спробувала всміхнутися своєю найбільш обнадійливою усмішкою.

— Що б там не було, кажи. Відколи це між нами з тобою якісь секрети?

Вона нервово торкнулася своїх темних кучерів.

— Це не секрет, міледі. Просто гадала, чи готові ви бачити його знову. Хоч когось бачити.

Ноємі закусила губу. Одна з багатьох її милих звичок.

Я взяла її за руку.

— Завтра День заснування. Народ має бачити, що з їхньою принцесою все добре. Моя присутність при дворі заохочує краян, а це моя головна роль.

Я схилила голову.

Якби Ноємі була мені справжньою сестрою, то могла б посперечатися. Як моя служниця вона просто відповіла:

— Дуже добре.

Причесавши мені волосся й привівши до ладу сукню, Ноемі взула мене в найміцніші черевики, і я вирушила.

Хоч я прожила тут усе життя, але замок Мекона досі викликав у мене трепет своїми розчахненими вікнами, просторими мармуровими підлогами, низкою галерей. А важливішим за всю його красу було те, що замок Мекона був мені домом.

Моя мати та мій батько відмовилися вінчатись у церкві, натомість обмінялися шлюбними клятвами в полі біля замку.

Тут я народилася. Мої перші слова, перші кроки — все, що буває вперше, сталося тут. Так пишалася всім цим, так обожнювала цей палац і цю землю. Чого б тільки не зробила заради них. І справді — здавалося, не було нічого, чого я не зробила б заради Кадіра.

Я повільно рушила до обідньої зали. Підійшовши до дверей, зупинилася. Може, Ноемі таки мала слухність — може, я поквапилась. Але мене вже бачили, і зараз було надто пізно.

Ескал помітив мене раніше за батька, швидко встав і рушив через залу привітати мене. Моє обличчя розпливлося в усмішці, коли він обійняв мене — в першій справжній усмішці за кілька тижнів.

— Мені не терпілося побачити тебе, але Ноемі казала, ти не схильна до товариства, — тихо промовив він. Підніс руку, відкинувши пасмо волосся зі свого обличчя. Ми з Ескалом обидва успадкували попелясто-русяве волосся й теплі карі очі нашої матері Евеліни, але саме Ескал, без жодних сумнівів, був прямою подобою Терона Ведетта.

— Запевняю, ти б нудьгував. Самі лише мої зітхання про мій стан. До того ж, упевнена, ти мав значно важливіші спра-

ви, — я намагалася говорити безтурботним тоном, та відчувала, що не вдається.

— Ти сьогодні інакша, — сказав він, заспокійливо кладучи руку мені на плече.

Я знизала плечима.

— І почуваюсь інакшою.

Він важко глитнув.

— То про все домовлено?

Я кивнула й понизила голос:

— Усе тепер буде, коли Батько вирішить.

— Ходи й поїж. Немає горя, яке не підсолодить кориця.

Я хихикнула, доки ми йшли, згадуючи слова нашої матері. Вона мала багато ліків від того, що ятрить душу. Сонце, музика, кориця...

Але мій сміх швидко обірвався, коли я обійшла навколо стола й присіла в реверансі перед батьком. Ким він буде сьогодні?

— Ваша Величносте, — привітала його я.

— Анніко. Радий знову бачити тебе здоровою, — підкреслено промовив він. Із цих п'яти слів я зрозуміла, що темрява, яка іноді застеляла його розум, сьогодні видалася низькою та густою.

Засмучена, я посіла місце ліворуч від нього й стала роздивлятися придворних, які тихо снідали. Це було по-своєму музикально — дзенькіт виделок і ножів по порцелянових тарілках, наче передзвін серед тихого гомону голосів. Світло смугами падало крізь аркові вікна, і, схоже, ранок обіцяв нам погожий день.

— А тепер, коли ти на ногах, ми маємо обговорити деякі справи, — почав батько. — Завтра День заснування, тож сьогодні ввечері прибуде Ніколас. Я подумав, це стане для тебе відмінною нагодою освідчитись йому.

— Сьогодні? — я, як могла, змирилась із цим рішенням, та гадала, що маю більше часу. — Звідки ви знали, що я повернуся сьогодні до двору?

— Я не знав. Та це мало статися так чи інакше. Він рідко з'являється при дворі без причини, і краще зробити це швидше, ніж відкладати на потім. Можеш просити його руки після вечері.

Що ж, він дуже ретельно все облаштував.

— І... Я маю просити?

Батько знизав плечима.

— Протокол. Ти вища від нього за рангом.

Він дивився на мене звуженими очима — досі сердився, що я насмілилася суперечити йому.

— І маєш... міцнішу вдачу, ніж ми гадали. Тож навряд чи зомлієш від думки про те, щоб зробити перший крок.

Хотілося кричати на нього, благати, щоб мій добрий батько повернувся до мене. За тими очима був чоловік, який розумів мене, який бачив у мені мою матір. І я так тужила за ним, що робила все можливе, аби не зневажати *цього* чоловіка.

Але я досі була донькою моєї матері. Заради неї й далі всміхалася, твердо вирішивши зберегти те, що залишилося від нашої родини.

— Так, мілорде. Це не стане на заваді.

— Добре, — він повернувся до своєї страви.

Ескал був вірний слову. Глазуровані хлібці з корицею стояли просто під рукою. Та, хоч які вони були спокусливі, я повністю втратила апетит.

ЛЕННОКС

Я прокинувся за кілька годин, відчуючи на своїй нозі морду Пушинки. Я глянув на неї, дивуючись, чому вона не втекла туди, де зазвичай ховалася більшість дня. Може, просто знала, що вона мені потрібна.

Ягоди, які я назбирав уранці, досі були в моїй поясній торбині, і я лишив їх для неї маленькою грудкою на краю ліжка, доки перевдягався на останок дня. Чорні штани, заправлені в чорні шкіряні чоботи, біла сорочка під чорний жилет. І хоч я не збирався сьогодні їздити верхи, та одягнув свій плащ.

Із глибини замку я вийшов у туманний день і рушив у поле, а океанський вітер куйовдив моє волосся.

Я бачив кам'янисту стежку, що збігала до океану, де люди парами ловили рибу широкими неводами на тій жменьці крихітних човнів, що ми мали. Інші розбрелися полями й збирали зерно. Деякі фрукти й горіхи самі росли в навколишніх лісах і на горі, а земля була придатна під рільництво, якщо докласти зусиль. Шкода, що потрібно було *аж стільки* зусиль.

Удалині чути було брязкіт мечів, і я рушив до арени, намірившись запропонувати допомогу в навчанні. Та коли дістався туди, то побачив, що учні вже в умілих руках Ініго, а це означало, що користі від мене майже жодної. Закинувши ногу на найнижчу лаву навколо арени, влаштувався виглядати таланти.

— Ось цей, — почув чийсь шепіт. — Уранці вбив трьох людей, які намагались утекти. Кажуть, він очі та вуха Кавана.

— Якщо полонять якусь важливу особу, він єдиний, хто може... *подбати* про неї, — відповів ще один приглушений голос. — Навіть охоронцям Кавана бракує холоднокривності вбивати їх.

— Каван сильний, та не безсердечний, — вклинився третій голос.

— Гадаєш, він нас чує?

— Якщо я очі та вуха Кавана, краще припустити, що я чую завжди, — сказав я, не дивлячись у їхній бік.

А тоді зробив помилку, обвівши поглядом арену. Щоразу, як дивився комусь в очі, вони швидко відверталися.

Я знав, що таке визнання. Цікаво, як це — коли тебе по-справжньому знають, відсторонено спитав себе я.

А тоді на поверхню зринув глибший біль, і я спитав себе, як це — бути прощеним.

Із безпристрасним обличчям я стежив за навчальними боями, але мої думки вирували, перечіпаючись одна за одну.

— Вражає хтось?

Я випрямився — поряд зі мною влаштувався Каван.

Ризикнув глянути на нього, сподіваючись, що він не помітив зневаги в моїх очах.

Він не гаяв сил на перевдягання, щоб справити враження, і був вбраний у кілька шарів старої шкіри. Його темне волосся було зав'язане на потилиці, але при цьому нечесане, однією довгою косою перекинута через праве плече. Мої очі ріднили мене з Матір'ю, але волосся часто обманювало нових рекрутів, начебто я його син.

— Важко сказати.

Каван рохнув.

— Цього тижня в нас з'явилися двоє хлопців із Сібрала. Останнє слово повисло між нами. Сібрал був так далеко на заході, що майже сусідив з ворогом.

— Далеченька подорож, — зауважив я.

— Так. Виявляється, вони нас не шукали. Навіть не знали, що ми існуємо. Але забрели на край наших земель і щасливо приєдналися до нас за житло й теплий одяг.

— Не знали, що ми існуємо, — буркнув я.

— Не турбуйся. Незабаром усі знатимуть.

Він нахилився, підтягнувши свої важкі штани.

— Щодо твого сьогоднішнього здобутку. Троє на одного — це чимало. Та я волів би, щоб ти поклав край їхнім втечам, а не ловив їх. Так би ти не гаяв часу дарма. А нам потрібна кількість.

Я прикусив язика. Не моя провина, якщо це маленьке *королівство* не відповідає очікуванням людей.

— Що ви пропонуєте?

— Попередь як слід.

Каван глянув у небо.

— Чув, ти сьогодні даєш черговий урок. Доведи до відома наслідки.

Я відвів погляд, зітхнувши.

— Так, сер.

Він поплескав мене по спині.

— Хороший хлопчик. Приглядай тут. Якщо хтось подає надії, доповідай мені.

І з цим він покрокував геть. Люди розступалися перед ним. Таку зустріч отримував і я, ідучи кудись, хоч Кава-на приймали з набагато більшими почестями. Я дивився йому вслід із думкою, що в цьому може бути дещо цінне. Якщо не можу здобути розуміння чи прощення, мабуть, вдовольнюся тим, щоб мене боялися.